

Kadernota Jeugd- en Onderwijsbeleid

“Samenwerken aan Talent”

2012-2016

Gemeente Velsen

KINDEREN, gelukkig

vroeger moesten ze werken
werden geslagen met een rietje
aten gortepap met roggebrood
trouwden op hun veertiende
aan de pokken ging je dood
het dorp was de wereld

nu zijn ze op xbox en ipad uit
ze killen zombies met fruit
RAAK!
ze kunnen uren chillen
weten niet wat ze willen
Uggs en wrap-around vesten zijn hot
een wibrakindje not
Pizza, Pannenkoeken of Patat (3xP)
ze krijgen hooguit pukkels op hun gat

don't loose your cool
but use your tools
wraparound care, RAAK! en Triple P
zo werken we aan de toekomst mee

Jantje Bosch, stadsdichter

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Inleiding	6
Visie, missie, doel en uitgangspunten	9
Korte terugblik	10
1. Participatie	11
1.1 Inleiding	
1.2 Wettelijk kader	
1.3 Ambities	
1.4 Beleid	
1.5 Financiën	
2. Opgroeien en opvoeden	13
2.1 Inleiding	
2.2 Wettelijk kader	
2.3 Ambities	
2.4 Beleid	
2.5 Financiën	
3. Opvang en onderwijs/educatie	16
3.1 Inleiding	
3.2 Wettelijk kader	
3.3 Ambities	
3.4 Beleid	
3.5 Financiën	
4. Gezondheid	19
4.1 Inleiding	
4.2 Wettelijk kader	
4.3 Ambities	
4.4 Beleid	
4.5 Financiën	
5. Vrije tijd	22
5.1 Inleiding	
5.2 Wettelijk kader	
5.3 Ambities	
5.4 Beleid	
5.5 Financiën	
6. Tijdspad	25
7. Financieel overzicht	25
Bijlagen	
1. Kort overzicht van de behaalde resultaten over 2008-2011 (Nota "Jong in Velsen")	
2. Positief Jeugdbeleid	
3. Lijst van afkortingen	

Samenvatting

Deze kadernota is onderdeel van de continuering en verdere ontwikkeling van het Integraal en Positief Jeugdbeleid dat vier jaar geleden is vastgelegd in de nota "Jong in Velsen", waarvan de beleidsperiode is afgelopen. In deze kadernota worden de ambities genoemd, die de Gemeente Velsen heeft op het gebied van jeugd en onderwijs. Deze ambities zijn gebaseerd op:

- de Visie op Velsen 2025 "Kennisrijk werken in Velsen"
- het collegeprogramma 2010-2014 "Vertrouwen op de kracht van Velsen"
- de voorgenomen decentralisaties van het Rijk
 - o Jeugdzorg
 - o Werken naar vermogen
 - o Begeleiding Awbz (Algemene wet bijzondere ziektekosten)
- de ontwikkelingen aangaande het Passend Onderwijs
- de uitgangspunten van Positief Jeugdbeleid
- de aanbevelingen van de Nationale Jeugdraad

De centrale doelstelling van het Jeugdbeleid is:

Het bieden van kansen op talentontwikkeling, gericht op kennisontwikkeling en persoonlijke ontplooiing van kinderen en jeugdigen en het geven van ondersteuning en zorg aan hen en hun ouders/opvoeders bij het opgroeien en opvoeden waar dat nodig is.

Hierbij wordt er vanuit gegaan dat het primaat van de opvoeding ligt bij de ouders en dat kinderen en jeugdigen recht hebben op een goed opvoedklimaat in buurt en wijk waarin zij gezond en veilig op kunnen groeien en zich kunnen ontplooiën.

Er wordt beleid gevoerd op de volgende domeinen

1. Participatie
2. Opgroeien en opvoeden
3. Opvang, onderwijs/educatie
4. Gezondheid
5. Vrije tijd

Beleidskaders

Na een terugblik op de periode 2008-2011 wordt beschreven wat de ambities voor de komende beleidsperiode (2012-2016) zijn. Vanuit deze ambities zijn per domein de beleidskaders geformuleerd. Het gaat om de volgende beleidskaders:

Participatie

Het bevorderen van actief burgerschap van kinderen/jeugdigen (en hun ouders/verzorgers)

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het vergroten/versterken van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid/kracht van kinderen/jeugdigen (en hun ouders/verzorgers)
2. Kinderen/jeugdigen worden actief betrokken bij de beleidsontwikkeling en de politiek

Opvoeden en opgroeien

De gemeente stimuleert dat alle kinderen/jeugdigen op kunnen groeien in een leefomgeving die schoon, heel, veilig en sociaal is, waarbij de ouders de eerstverantwoordelijken zijn voor de opvoeding

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het verbeteren en versterken van de pedagogische kwaliteit van de leefomgeving van kinderen/jeugdigen
2. Het bevorderen van het herstel van het gewone leven van kinderen/jeugdigen in gezinnen met complexe problemen

Opvang, onderwijs/educatie en werk/inkomen

Het bevorderen van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn met voldoende kansen op talentontwikkeling naar vermogen voor alle kinderen/jeugdigen

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het bevorderen van een optimale ontwikkeling in de (voor)schoolse en buitenschoolse loopbaan met maatwerk voor jongeren met een beperking
2. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Gezondheid en veiligheid/bescherming

Stimuleren dat alle kinderen/jeugdigen gezond en veilig opgroeien

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen/jeugdigen
2. Het bevorderen van een gezonde, veilige en sociale leefomgeving

Vrije tijd

Optimale ontmoetings- en ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. De jeugd faciliteren om elkaar te ontmoeten in de eigen omgeving zodat zij hun sociale netwerken opbouwen
2. Inzetten op preventie maar waar nodig repressie niet uitsluiten

Inleiding

De beleidsperiode van de Kadernota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2008-2011 "**Jong in Velsen**" is ten einde. Een korte terugblik op die periode is hierbij op zijn plaats. Wat wilde de Gemeente Velsen bereiken, wat is er gerealiseerd en wat zijn zaken die nog aandacht vragen. Met de opgedane kennis en ervaring kan de blik op de toekomst worden gericht.

De nieuwe beleidsronde komt op een spannend moment. Aan de ene kant staat de gemeente voor een omvangrijke bezuinigingstaak, aan de andere kant heeft de gemeente ambities voor de toekomst en komen er een aantal nieuwe complexe taken naar de gemeente toe. In de Bestuursafspraken 2011-2015¹ zijn namelijk een aantal decentralisaties voorgenomen. Voor het beleidsterrein jeugd en onderwijs zijn de volgende decentralisaties van belang:

- Jeugdzorg
- Werken naar vermogen
- Begeleiding Awbz (Algemene wet bijzondere ziektekosten)

Ook spelen de ontwikkelingen rond het Passend Onderwijs² (inclusief de IQ-maatregel), de wijzigingen m.b.t. het Persoonsgebonden Budget (PGB) en de maatregelen Wet werk en bijstand een belangrijk rol. Al deze maatregelen betreffen structuurwijzigingen, die naar verwachting een groot effect op de participatie van burgers kunnen gaan hebben.

Om in het jeugdbeleid rekening te houden met deze ontwikkelingen en de mogelijke effecten ervan op de jeugd (en hun ouders/opvoeders) is **jeugdbeleid** nodig dat op **twee pijlers** berust:

1. verbetering van de kwaliteit van de omgeving

Een sterke positieve basis in onze samenleving voor jeugd en ouders/opvoeders door het versterken van enerzijds de informele steun van sociale netwerken en anderzijds belangrijke basisvoorzieningen.

2. een sterke en samenhangende zorgstructuur

De opvoeding niet overnemen maar zo veel mogelijk versterken en eventueel benodigde hulp/zorg zo dichtbij mogelijk inzetten.

In deze kadernota worden vnl. de kaders voor de hierboven genoemde pijler "**verbetering van de kwaliteit van de omgeving**" benoemd.

De pijler "**een sterke en samenhangende zorgstructuur**" heeft wel een relatie met het domein "opgroeien en opvoeden" maar wordt nader uitgewerkt in het nog te ontwikkelen **Implementatieplan transitie en transformatie zorg voor jeugd**, dat in regionaal verband (IJmond) in de loop van 2012 wordt ontwikkeld.

Het is belangrijk om in het jeugdbeleid oog te houden voor het feit dat het met 85% van de Nederlandse jeugd goed gaat, met 12% minder goed en met 3% niet goed³. Voor die laatste 15% is extra aandacht op zijn plaats, maar de input daarvoor moet niet ten koste gaan van de noodzakelijke focus op preventie.

Kadernota

Om vorm te geven aan de continuering en verdere ontwikkeling van Integraal en Positief Jeugdbeleid is deze Kadernota geschreven. De Kadernota is bedoeld om de kaders en uitgangspunten voor het beleid op het gebied van jeugd en onderwijs van de Gemeente Velsen voor de periode 2012-2016 vast te stellen. Leidend hierbij is de **Visie op Velsen 2025 "Kennelijk werken in Velsen"**.

¹ Bestuursafspraken 2011-2015, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en Rijk

² Zie www.passendonderwijs.nl

³ Deze cijfers komen uit verschillende recente landelijke onderzoeken

Kennisrijk werken in Velsen

Velsen moet een stad worden waar het voor een ieder plezierig wonen, leren, werken en recreëren is. Een stad met voldoende kansen op innovatie, talent- en kennisontwikkeling, zelfontplooiing en voldoende werkgelegenheid. Hierbij wordt uitgegaan van en voortgebouwd op datgene wat Velsen al heeft aan belangrijke industrie, havens, onderwijs- en opleidingsinstituten, zorg- en hulpverlening, woon- en buurtvoorzieningen, kunst en cultuur, sport en recreatie.

Tevens worden de ambities uit het **Collegeprogramma 2010-2014** "**Vertrouwen in de kracht van Velsen**", het nieuwe **Wmo-beleidsplan**, de eerder genoemde transities en de ontwikkelingen in het onderwijs (Passend Onderwijs) in het beleid meegenomen. Maar ook de Rechten van het Kind⁴ en de uitgangspunten van Positief Jeugdbeleid bepalen mede het te voeren beleid⁵.

Collegeprogramma

Belangrijke zaken uit het collegeprogramma 2010-2014 met betrekking tot het jeugdbeleid zijn:

- talentontwikkeling als kern van het jeugdbeleid
- actief burgerschap en een toenemend beroep op de eigen verantwoordelijkheid van mensen (Welzijn Nieuwe Stijl en De Kanteling)
- sociale en fysieke verbinding tussen sport en onderwijs en het fietsbeleidsplan
- cultuureducatie, cultuurparticipatie en cultuurhistorie
- doorontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin en een preventief gezondheidsbeleid
- een preventief en repressief intensieve aanpak van overlast en doorontwikkeling Veiligheidshuis (ketenaanpak)
- wijkgerichte dienstverlening en wijkteams (schoon, heel en veilig)
- samenwerking tussen gemeente, bedrijfsleven en onderwijs

De **Nationale Jeugdraad** (NJR) heeft een onderzoek onder jongeren gefaciliteerd⁶ waaruit aanbevelingen voor beleid zijn gekomen. **Jongeren willen:**

- binnen en buiten school gestimuleerd worden hun talenten te ontwikkelen
- op school, bij de gemeente of in het jongerenwerk ondersteund worden bij het maken van keuzes omtrent opleiding en werk
- kansen om ervaring op te doen door stageplaatsen en werkmogelijkheden
- mogelijkheden om ondernemerschap te ontdekken
- een inspanning van school en gemeente voor meer momenten van ontmoeting en uitwisseling
- deelnemen aan lokale duurzame initiatieven of deze zelf opzetten
- dat bedrijven gestimuleerd worden jongeren aan te nemen

Deze aanbevelingen zijn relevant voor het jeugdbeleid van de Gemeente Velsen.

Een belangrijke vraag, die we ons moeten stellen, is: "**wie is verantwoordelijk voor de opvoeding van kinderen**"? Door de verantwoordelijkheid terug te leggen waar hij hoort, nl. bij de ouders, en eventueel benodigde ondersteuning zoveel mogelijk te realiseren binnen het eigen netwerk, wordt ook aangesloten bij de Wmo-gedachte over de "civil society". Er wordt al gesproken over de "**pedagogische civil society**", een goed opvoedklimaat in buurt en wijk waarin kinderen en jeugdigen gezond en veilig op kunnen groeien en zich kunnen ontplooiën. De ouders behoeven er niet alleen voor staan. Familie, buurt, school en verenigingen hebben ook een belangrijke rol te vervullen.

Continuïteit

Om de continuïteit in het integraal en positief jeugdbeleid te waarborgen wordt voortgebouwd op de Nota "Jong in Velsen" en alleen nieuw beleid ontwikkeld of bestaand beleid aangepast op gebieden waar de ontwikkelingen dat vereisen.

⁴ Verdrag inzake de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties, van kracht sinds 2-9-1990

⁵ Zie www.nji.nl

⁶ Onderzoek onder 1000 jongeren door de jongerenvertegenwoordigers Europese Zaken die de Nederlandse jongeren in Europa vertegenwoordigen, in het kader van de Europese Structurele Dialoog 2011

Doelgroep

Het beleid op het gebied van jeugd en onderwijs betreft de Velsense kinderen en jeugdigen van -9 maanden tot 23 jaar. In Velsen bestaat deze leeftijdsgroep uit bijna 19.000 kinderen en jeugdigen (dit is ongeveer 25% van de Velsense bevolking).

Financiën

In deze Kadernota wordt in grote lijnen aangegeven wat de financiële kaders van het uit te voeren jeugdbeleid voor de komende vier jaar zijn. Er wordt gewerkt binnen de jaarlijks door de Raad vast te stellen financiële kaders van de Begroting.

In de Begroting 2012-2015 zijn de voor de verschillende voor het jeugdbeleid relevante programma's benodigde budgetten opgenomen. Er wordt daarom bij de vijf domeinen geen uitputtende opsomming van alle in te zetten middelen gegeven.

Visie, missie, doel en uitgangspunten jeugdbeleid

Visie

Ieder kind moet zich kunnen ontwikkelen in een veelzijdige en stimulerende opvoedomgeving, zowel thuis, op school als in de buurt. Een omgeving waar in het zich veilig en prettig voelt en optimaal tot zijn recht kan komen. Een omgeving waarin iedere ouder/verzorger waar nodig steun kan krijgen bij de opvoeding. We willen voorkomen dat kinderen/jeugdigen een beroep moeten doen op intensieve (en dure) zorg.

Missie

Alle jeugd wordt opgevoed/groeit op in een pedagogisch verantwoorde leefomgeving die schoon, heel, veilig en sociaal is. Kinderen/jeugdigen moeten zoveel mogelijk onbezorgd kunnen opgroeien, zich prettig voelen en zich naar vermogen kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, betrokken, verantwoordelijke en mondige burgers. Het stimuleren en ondersteunen van de eigen kracht van ouders, jeugd en gezinnen staat hierbij voorop. Er wordt geïnvesteerd in basisvoorzieningen en preventie gericht op alle jeugd en ouders. Risico's en problemen worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en aangepakt.

Centrale doelstelling⁷

Het bieden van kansen op **talentontwikkeling**, gericht op kennisontwikkeling en persoonlijke ontplooiing van kinderen en jeugdigen en het geven van ondersteuning en zorg aan hen en hun ouders/opvoeders bij het opgroeien en opvoeden waar dat nodig is.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten worden bij het beleid gehanteerd:

- Integrale en positieve benadering van kinderen/jeugdigen met de nadruk op preventie
- Talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing
- Stimulering en ontwikkeling tot actief en betrokken burgerschap
- Versterking van eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van zowel kinderen/jeugdigen als hun ouders/het gezinsysteem
- Een gezond en veilig opgroei-klimaat, een sterke sociale leefomgeving
- Sluitende signalering- en voorzieningenketen gericht op vroegsignalering en vroeginterventie
- De aanbevelingen uit het onderzoek van de NJR
- De Rechten van het Kind

Domeinen

Er wordt beleid gevoerd op de volgende domeinen:

1. Participatie
2. Opgroeien en opvoeden
3. Opvang, onderwijs/educatie
4. Gezondheid
5. Vrije tijd

Samenwerking en afstemming

Het jeugdbeleid omvat meer dan de hier genoemde vijf domeinen. Voor andere domeinen (werk/inkomen, veiligheid/bescherming, wijkgerichte dienstverlening, zorg/ondersteuning, lokaal gezondheidsbeleid) is reeds of wordt nog beleid ontwikkeld. In deze kadernota wordt derhalve naar dit reeds vastgestelde of in ontwikkeling zijnde beleid verwezen. Samenwerking en afstemming met alle relevante domeinen vindt uiteraard plaats.

⁷ Programmabegroting Gemeente Velsen 2012-2015

Korte terugblik op 2008-2011

De Nota "Jong in Velsen" omvat per domein een aantal doelstellingen. In de vier Jaarprogramma's, die voortvloeiden uit de Nota "Jong in Velsen", zijn de geformuleerde doelen vertaald naar te behalen resultaten.

De doelstellingen uit de Nota "Jong in Velsen" voor de periode 2008-2011 zijn voornamelijk uitgerold binnen het LEA (Lokaal Educatieve Agenda), bij de activiteiten met betrekking tot de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de aansluiting van het CJG op de bestaande structuren. De Nota "Jong in Velsen" hanteerde de volgende vijf domeinen:

- Opvoeding en bescherming
- Opvang, educatie en werk
- Gezondheidszorg
- Veiligheid
- Vrije tijd

De uitvoering van de jaarprogramma's is vooral gerealiseerd door organisaties en instellingen⁸ die hiertoe van de gemeente subsidie hebben ontvangen. Deze organisaties leggen jaarlijks verantwoording af aan de gemeente middels een inhoudelijk en financieel jaarverslag. Het college legt op haar beurt verantwoording af aan de gemeenteraad in de Jaarrekening.

Activiteiten die door de gemeente zelf (mede) zijn uitgevoerd zijn eveneens jaarlijks verantwoord bij de Jaarrekening. Ook heeft het college jaarlijks een tussenrapportage over de jaarprogramma's over de stand van zaken aan de gemeenteraad gedaan.

Daarnaast zijn er instellingen/organisaties die actief zijn op het terrein van jeugd en onderwijs waarbij de gemeente meer een regisserende en faciliterende rol vervult en geen zeggenschap heeft over het beleid. Waar nodig en mogelijk zijn/worden wel gezamenlijke afspraken gemaakt die in een convenant of samenwerkingsovereenkomst zijn/worden vastgelegd.

In grote lijnen kan geconstateerd worden dat de gestelde doelen uit de Nota "Jong in Velsen" zijn gerealiseerd. Daar waar zaken gecontinueerd moeten worden of extra aandacht moeten krijgen wordt dat in deze Kadernota en het nog te ontwikkelen Actieplan meegenomen.

In **bijlage 1** een kort overzicht van de behaalde resultaten (output) over de periode 2008-2011, gebaseerd op de jaarprogramma's. Daarbij worden per domein ook de punten benoemd die gecontinueerd moeten worden bij de beleidsuitvoering voor de komende periode 2012-2016.

⁸ De belangrijkste zijn: JGZ Kennemerland, GGD Kennemerland, Sociaal maatschappelijke dienstverlening, Stichting Welzijn Velsen, de Brede Scholen/schoolbesturen, Streetcornerwork, het Veiligheidshuis, vrijwilligersorganisaties, sportorganisaties en culturele organisaties.

1. Participatie

1.1 Inleiding

Gezien de ontwikkelingen, waarbij steeds meer een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en kracht van burgers, dus ook op die van kinderen/jeugdigen, wordt participatie een steeds belangrijker thema.

De centrale doelstelling van het gemeentelijke jeugdbeleid is het bieden van kansen op talentontwikkeling en het geven van ondersteuning/zorg aan hen en hun ouders/verzorgers waar nodig. Het verwachte resultaat is dat kinderen/jeugdigen zich ontwikkelen tot **verantwoordelijke en betrokken burgers** en volop kunnen **deelnemen aan het maatschappelijke leven**.

Participatie kent vele vormen en niveaus. In deze kadernota gaat het om de volgende twee vormen van participatie:

1. participatie bij het te ontwikkelen jeugdbeleid, de uitvoering, voortgang, evaluatie en bijstelling er van
2. participatie in de zin van persoonlijke deelname aan de maatschappij

Met betrekking tot de eerste vorm wordt de nota "**We houden contact**", burgerparticipatie in Velsen, als uitgangspunt genomen. Deze nota beschrijft het beleidskader voor inspraak en samenspraak.

Voor de ontwikkeling van de kadernota en het actieplan is een participatief en interactief pad uitgezet, waarbij relevante organisaties en jongeren zelf actief betrokken zijn. Voor de langere termijn wordt ook gedacht aan het inzetten van o.a. sociale media en een mogelijk op te zetten Jongerenpanel.

Met betrekking tot de tweede vorm is het de bedoeling dat kinderen/jeugdigen hun talenten kunnen ontwikkelen, maximaal kunnen deelnemen aan de maatschappij en alleen ondersteuning krijgen als zij het op eigen kracht en/of met hulp van het gezin(systeem) en/of het eigen netwerk niet redden. Het gaat om deelname aan:

- opvang/onderwijs/educatie
- arbeidsproces, stages en/of vrijwilligerswerk
- vrijetijdsbesteding w.o. uitgaan, cultuur en sport

Deze zaken komen in de volgende hoofdstukken inhoudelijk aan bod. Hierbij staat de eigen verantwoordelijkheid voorop. Kinderen ontwikkelen een eigen verantwoordelijkheid, waarbij de ouders/verzorgers en andere "opvoeders" hen ondersteunen.

Jeugdigen zijn meerderjarig voor de wet met ingang van hun 18de jaar. Daarbij geldt dat jeugdigen dan verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor hun eigen doen en laten. Kinderen/jeugdigen kunnen worden aangesproken op overlastgevend c.q. ontoelaatbaar gedrag. Bij voorkeur worden in die situaties ook de ouders/verzorgers aangesproken.

1.2 Wettelijk kader

- **Wet Maatschappelijke Ondersteuning**

Het gaat hier vooral om de prestatievelden 1 (leefbaarheid en sociale samenhang), 4 (ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers), 5 (bevorderen deelname aan maatschappij) en 6 (individuele voorzieningen).

1.3 Ambities

Met de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), een participatiewet bij uitstek, is een proces in gang gezet waarbij de lokale overheid zichzelf meer op afstand zet en vooral de rol van regievoerder op zich neemt. De gemeente regisseert, verbindt en faciliteert.

In de Wmo wordt uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid en kracht van burgers. Zij lossen zelf hun problemen op en doen alleen in het uiterste geval een beroep op de gemeente of professionele instellingen. In deze lijn moeten we ook "Welzijn nieuwe stijl" en "De kanteling"⁹ zien evenals de "wijkgerichte dienstverlening"¹⁰.

Met betrekking tot het jeugdbeleid is het niet anders. Ook hier staan de eigen verantwoordelijkheid en kracht voorop. Waar nodig kan de gemeente de eigen kracht (laten) helpen versterken om de verantwoordelijkheid daar te laten of terug te brengen waar hij hoort. Voor de "burger"participatie van kinderen/jeugdigen is geen specifiek beleid ontwikkeld. Hier biedt vooral de Nationale Jeugdraad (NJR) mogelijkheden en kansen in het kader van Positief Jeugdbeleid.

De Gemeente Velsen heeft de volgende ambities:

- Kinderen/jeugdigen zijn actief betrokken bij hun buurt, wijk en stad en de directe leefomgeving (zoals buurtbewoners, school, organisaties/verenigingen) stimuleert hen daarbij
- Ouders/verzorgers nemen hun verantwoordelijkheid en helpen kinderen/jeugdigen op weg naar een actief, betrokken en verantwoordelijk burgerschap
- Kinderen/jeugdigen en hun ouders/verzorgers nemen zelf hun verantwoordelijkheid en doen pas een beroep op de gemeente of de professionele zorg/hulpverlening als zij zelf geen oplossing voor hun problemen kunnen vinden

1.4 Beleidskader en doelen

Om de onder 1.3 genoemde ambities te bereiken wordt het volgende beleidskader voorgesteld:

Voorgesteld beleidskader

Het bevorderen van actief burgerschap van kinderen/jeugdigen (en hun ouders/verzorgers)

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het vergroten/versterken van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid/kracht van kinderen/jeugdigen (en hun ouders/verzorgers)
2. Kinderen/jeugdigen worden actief betrokken bij de beleidsontwikkeling en de politiek

Het uit te voeren beleid moet daarbij gericht zijn op:

- Bij voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, hulpverlening/zorg en vrijetijdsinvulling uitgaan van:
 - o Generiek waar het kan en specifiek waar het moet
 - o Collectief/voorliggend waar het kan en individueel waar het moet
 - o Vrijwillig waar het kan en professioneel waar het moet
- Hanteren van de "Eigen Kracht" methodiek in het onderwijs, de jeugdgezondheidszorg, de opgroei- en opvoedondersteuning en de jeugdhulpverlening/jeugdzorg
- Beperken van de mogelijke effecten van de door het Rijk voorgenomen decentralisaties door maatwerk ten behoeve van kwetsbare burgers
- Kinderen/jeugdigen actief betrekken en te laten participeren bij de beleidsontwikkeling en creatieve methoden benutten om hen te bereiken (o.a. sociale media, jongerenpanel, wikivisie, beeldboek)

1.5 Financiën

Voor dit domein zijn geen middelen apart begroot. De acties worden binnen de financiële kaders van de andere domeinen uitgevoerd.

⁹ Wmo Visie en Beleid Velsen 2011-2015

¹⁰ Nota Wijkgerichte Dienstverlening 2009

2. Opgroeien en opvoeden

2.1 Inleiding

Het thema opvoeden en opgroeien staat hoog op de maatschappelijke agenda. Alom wordt beseft dat wat er in de opvoeding en ontwikkeling van kinderen en jeugdigen gebeurt grote gevolgen kan hebben. Dit niet alleen voor de kinderen en jeugdigen en hun directe omgeving zelf maar ook voor de samenleving als geheel. Daarom is een goed opvoed- en opgroei-klimaat van groot belang.

Volgens onderzoek¹¹ zijn kinderen in Nederland het gelukkigst ter wereld. Nederland is een prettig land voor kinderen/jeugdigen om op te groeien en te wonen. Toch is het aantal kinderen/jeugdigen dat gebruik moet maken van de jeugdhulpverlening of geïndiceerde jeugdzorg groeiende. In 4 jaar tijd is het aantal jongeren dat is doorverwezen naar de jeugd-GGZ landelijk met 60% gestegen en de vraag naar intensievere vormen van jeugdzorg neemt jaarlijks met 10% toe. In het onderwijs is een sterke toename te zien van leerlingen die speciale zorg nodig hebben en/of doorverwezen worden naar speciaal onderwijs.

Geldt bovenstaande ook voor Velsen? Ja, Velsen wijkt niet af van wat er zich landelijk afspeelt. Het Verwey-Jonker Instituut doet sinds 2006 landelijk onderzoek naar de kwaliteit van het jeugdbeleid in gemeenten aan de hand van 12 indicatoren¹². Velsen scoort in dit onderzoek gemiddeld, dus er kunnen zeker zaken worden verbeterd.

Uit de enquête "Opvoeden in Nederland"¹³ blijkt dat 95% van de ouders tevreden is met het verloop van de opvoeding en zich competent voelt als opvoeder. Steun zoeken ouders vooral in hun persoonlijke netwerk van (schoon)ouders, vrienden en kennissen. Andere familieleden en burens worden zelden om advies gevraagd. Wel praten ouders met medewerkers van peuterspeelzalen, kinderopvang en school. Minder vaak kloppen zij uit eigen beweging aan bij de huisarts, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of Bureau Jeugdzorg. Eenoudergezinnen maken vaker gebruik van opvoedondersteuning dan tweeoudergezinnen en ouders met een hoge opleiding zoeken vaker hulp dan ouders die lager zijn opgeleid. Met deze informatie kan rekening worden gehouden bij gerichte informatie rond het CJG en het bevorderen van opvoed- en opgroei-ondersteuning. Daarnaast wordt in 2012 een belevingsonderzoek onder ouders met kinderen tussen 0 en 19 jaar over het CJG en andere relevante voorzieningen in de wijk uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn eveneens belangrijk voor het te voeren beleid.

Met het merendeel van de kinderen en jeugdigen in Velsen gaat het gelukkig goed. Dat blijkt uit bijvoorbeeld de jaarverslagen van organisaties als JGZ Kennemerland, GGD Kennemerland, Socius en Stichting Welzijn Velsen. Het E-MOVO onderzoek¹⁴ van de GGD onder scholieren (2009) bevestigt de landelijke cijfers: 82% geeft aan dat het goed met hen gaat. Problemen doen zich vooral voor op de gebieden leefstijl en psychisch en sociaal welbevinden. Daar is dus nog winst te behalen.

Met de transitie van de jeugdzorg is het de bedoeling dat er in de keten van hulp/zorg meer aandacht komt voor preventie en dat de benodigde hulp/zorg sneller en in de eigen omgeving kan worden ingezet.

¹¹ Onderzoek Unicef, 2007

¹² Kinderen in Tel 2010: kindersterfte, zuigelingensterfte, jeugdcriminaliteit, jeugdwerkloosheid, jeugdzorg, achterstandswijken, uitkeringsgezinnen, kindermishandeling, achterstandsleerlingen, voortijdig schoolverlaters, tienermoeders en georganiseerde speelruimte

¹³ Enquête Opvoeden in Nederland, Het Gezinsrapport, een portret van het gezinsleven in Nederland, SCP 2011

¹⁴ Scholierenonderzoek E-MOVO van GGD Kennemerland, 2010, leerlingen van de klassen 2 en 4 van het VO

Het resultaat hiervan moet zijn dat minder kinderen/jeugdigen worden doorverwezen naar zwaardere hulpverlening en/of geïndiceerde jeugdzorg.

2.2 Wettelijk kader

- **Wet op de Jeugdzorg**
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). Een CJG omvat minimaal de jeugdgezondheidszorg, de 5 preventieve Wmo-functies en een schakel met Bureau Jeugdzorg en het onderwijs.
- **Wet publieke gezondheid**
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Tevens is de gemeente verplicht tot de invoering van een digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg.
- **Wet maatschappelijke ondersteuning**
Prestatieveld 2, preventieve opvoed- en opgroei-ondersteuning. Gemeenten dienden de volgende 5 functies van het preventief jeugdbeleid uit te voeren: 1) Informatie en advies, 2) Signaleren van problemen, 3) Toegang tot het hulpaanbod, 4) Licht pedagogische hulp en 5) Coördinatie van zorg

2.3 Ambities

Met betrekking tot het thema opvoeden en opgroeien is het Centrum voor Jeugd en Gezin de spin in het web. Het CJG-IJmond is sinds maart 2011 een feit met een regionale website en telefoonnummer. Er zijn vijf fysieke inlooppunten in Beverwijk (1), Heemskerk (1), Uitgeest (1) en Velsen (2).

In de inlooppunten wordt in de frontoffice direct samengewerkt tussen Jeugdgezondheidszorg Kennemerland (0-4 jaar), sector JGZ-GGD Kennemerland (4-19 jaar), Socius (maatschappelijke dienstverlening), Lucertis (Jeugd GGZ), MEE (Jeugd LVB) en Bureau Jeugdzorg. Waar nodig wordt doorverwezen/opgeschaald naar de backoffice.

De Gemeente Velsen faciliteert de samenwerking binnen het CJG-IJmond door de twee aangestelde CJG-coördinatoren voor de regio mede te financieren.

De Gemeente Velsen heeft de volgende ambities:

- Bevorderen dat de verantwoordelijkheid voor het opvoeden bij de ouders wordt gelaten c.q. teruggebracht
- Bereiken dat vragen over opvoeden en opgroeien van ouders/verzorgers, andere opvoeders en kinderen/jeugdigen zelf niet uitgroeien tot problemen
- Voorkomen dat kinderen/jeugdigen te snel in zwaardere vormen van (geïndiceerde) hulpverlening/zorg terechtkomen
- Een goed functionerende keten van "Zorg voor Jeugd" (-9 mnd. - 23 jaar) gericht op vroegsignalering/vroeginterventie en "wrap-around care"¹⁵
- Een professioneel Centrum voor Jeugd en Gezin als volwaardig voorportaal voor alle Zorg voor Jeugd

2.4 Beleidskader en doelen

Om de onder 2.3 genoemde ambities te bereiken wordt het volgende beleidskader voorgesteld:

Voorgesteld beleidskader

Stimuleren dat alle kinderen/jeugdigen op kunnen groeien in een leefomgeving die schoon, heel, veilig en sociaal is, waarbij de ouders de eerstverantwoordelijken zijn voor de opvoeding

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het verbeteren en versterken van de pedagogische kwaliteit van de leefomgeving van kinderen/jeugdigen
2. Het bevorderen van het herstel van het gewone leven van kinderen/jeugdigen in gezinnen met complexe problemen

Het uit te voeren beleid moet daarbij gericht zijn op:

¹⁵ Een evidence based method die gebaseerd is op het inzetten van zorg rondom kind en gezin

- Versterking van de Pedagogische Civil Society, met de wijk/buurt als uitgangpunt
- Stimuleren dat de verantwoordelijkheid voor de opvoeding primair bij de ouders blijft en dat hulp/zorg vooral wordt ingezet om het gezinssysteem te versterken waarbij de sociale omgeving van het kind/gezin een actieve rol krijgt toebedeeld ("Eigen Kracht" principe)
- Regie voeren op en voorwaarden scheppen voor de doorontwikkeling en professionalisering van het Centrum voor Jeugd en Gezin
- Zorg dragen voor een vraaggericht en preventief aanbod aan voorzieningen op het gebied van opvoed- en opgroeiondersteuning met een wijkgerichte aanpak
- Versterking van het pedagogische klimaat in buurthuizen en andere ontmoetingscentra
- Regie voeren op en op adequate wijze vormgeven aan de transitie en transformatie van de Jeugdzorg en hiertoe de samenwerking in regionaal verband (IJmondiaal waar het kan, een grotere regio waar nodig) versterken
- Bevorderen dat outreachend werken vanuit de CJG-inlooppunten de trend wordt (vindplaatsenbeleid) ter vergroting van de bekendheid van het CJG, het bereik en de laagdrempeligheid, met name onder de groep jeugdigen van 12-23 jaar
- Verbetering/versterking van de aansluiting tussen CJG en onderwijs (Zorg en Adviesteams en Zorgteams) en tussen CJG en Veiligheidshuis
- Uitbreiding en versterking van deelname door instellingen/organisaties aan de Verwijsindex en bevordering van het signaleren in de Verwijsindex

2.5. Financiën

Voor dit domein wordt vnl. de Decentralisatie-uitkering Centrum Jeugd en Gezin ingezet.

Activiteit	2012*	2013	2014	2015
Centrum Jeugd en Gezin	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000
- regionale taken	€ 140.000			
- digitaal CJG/communicatie	€ 20.000			
- opvoedondersteuning CJG	€ 184.000			
- risicojeugd	€ 156.000			
- verwijsindex	€ 40.000			
Totaal	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000

* begroting 2012 vastgesteld door de Raad, 2013 en verder betreffen een doorkijk bij ongewijzigd beleid

3. Opvang en onderwijs/educatie

3.1 Inleiding

Het Nederlandse onderwijsbeleid is erop gericht de bevolking kansen op een optimaal opleidingsniveau te geven en zo een bijdrage te leveren aan het welzijn en de welvaart van de bevolking. De Gemeente Velsen streeft naar een zo optimaal mogelijke school- en werkloopbaan voor haar kinderen/jeugdigen.

Een doorgaande leerlijn voor alle kinderen/jeugdigen is de basis voor arbeids- en maatschappelijke participatie. Een goed werkende doorgaande leerlijn, waarbij wordt afgestemd met het bedrijfsleven, andere werkgevers en maatschappelijke organisaties/instellingen voorkomt dat er kinderen/jeugdigen buiten de boot vallen. De doorgaande leerlijn beperkt zich niet tot onderwijsinstellingen en bedrijfsopleidingen maar begint al bij de kinderopvang/het peuterspeelzaalwerk. Ook het locatiegebonden en ambulante jongerenwerk speelt een belangrijke rol.

Andere vormen van talent- en kennisontwikkeling en zelfontplooiing (bijvoorbeeld voor kinderen/jeugdigen met beperkingen) worden hierbij niet uitgesloten. Organisaties en instellingen op het gebied van maatschappelijke dienstverlening, hulpverlening of zorg vervullen een belangrijke rol ten behoeve van kinderen/jeugdigen voor wie naar school gaan of deelname aan het arbeidsproces niet vanzelfsprekend is. In het kader van het Passend Onderwijs wil dit zeggen dat de scholen het niet alleen moeten (en kunnen) doen.

Met betrekking tot onderwijs/educatie en werk zijn ook stages van belang, zowel onderzoek-, beroepsoriënterende- en snuffelstages als maatschappelijke stages. Verder spelen bijbaantjes en vakantiebaantjes een rol, maar ook vrijwilligerswerk. Deze kunnen alle een basis vormen voor de zgn. eerder verworven competenties. EVC's (ervaringscertificaten) spelen een steeds belangrijker rol bij bijvoorbeeld vrijstellingen in het beroepsonderwijs of bij het vinden van een baan waarvoor een bepaald opleidingsniveau vereist is.

Speciale aandacht is nodig voor de voortijdig schoolverlaters en zogenoemde thuiszitters (15-25 op jaarbasis in Velsen)¹⁶. Zo'n 10% van de leerlingen in het HAVO/VWO verlaten het onderwijs zonder startkwalificatie. Bij de thuiszitters gaat het vnl. om leerlingen met psychosociale en psychiatrische problematiek. Met het VVE worden 95% van de kinderen, die aan de criteria voldoen, bereikt.

3.2 Wettelijk kader

<ul style="list-style-type: none">- <i>Wet op het primair onderwijs en Wet op het voortgezet onderwijs</i>- <i>Wet Ontwikkelingskansen voor Kwaliteit en Educatie (OKE)</i> <p>Heeft als doel onderwijsachterstanden (met name taalachterstanden) bij kinderen te voorkomen middels een versterking van de voor- en voegschoolse educatie. VVE wordt aangeboden in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Verordening Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen</i>- <i>Wet Passend Onderwijs</i> <p>Schoolbesturen zijn er verantwoordelijk voor dat elke zorgleerling een onderwijsaanbod krijgt dat past bij de mogelijkheden en beperkingen van zowel de desbetreffende leerling als de school. De behoefte van het kind staat hierbij centraal.</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Leerplichtwet</i> <p>Bepaalt dat kinderen tot hun 16de jaar leerplichtig en tot hun 18de jaar kwalificatieplichtig zijn. Dit wil zeggen dat zij geacht worden tot deelname aan onderwijs tot hun 18de levensjaar. En dit weer ter voorbereiding op hun deelname aan het arbeidsproces.</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid (OAB)</i>- <i>Verordening voor het vervoer van leerlingen van speciaal onderwijs</i>
--

¹⁶ Definitie Ingrado : een leerplichtig kind dat geen ontheffing heeft van de leerplicht en niet staat ingeschreven op een school of wel staat ingeschreven maar gedurende 4 aaneengesloten lesweken aan geen vorm van onderwijs deelneemt

- *Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Velsen*
- *Algemene Subsidieverordening Velsen*
- *Subsidieverordening godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs*

3.3 Ambities

De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is hét platform waar gemeente, onderwijs en welzijn elkaar ontmoeten en gezamenlijk de jaarlijkse agenda vaststellen. De gemeente heeft hierbij de regie en faciliteert het onderwijs- en welzijnsveld.

Opvang en onderwijs/educatie zijn onderdeel van de gehele keten van voorzieningen voor kinderen en jeugdigen. Een integrale benadering van het jeugd- en onderwijsbeleid en andere beleidsvelden (kinderopvang, jeugd- en jongerenwerk, sport, cultuur en hulpverlening/zorg) is nodig om kinderen optimale opgroei- en leer mogelijkheden te bieden.

Brede Scholen en Combinatiefuncties spelen hierbij een belangrijke rol¹⁷. Deze bieden mogelijkheden voor het leggen van accenten op talent- en kennisontwikkeling door een gevarieerd en aantrekkelijk les- en activiteitsaanbod in en buiten de school. Ook collectieve voorzieningen in de welzijns sfeer spelen een rol. Voorschoolse educatie in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven moet jonge kinderen voldoende basisontwikkeling verschaffen om te voorkomen dat het kind met een ontwikkelingsachterstand op de basisschool start. Er wordt vooral op taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling ingezet. Een doorgaande lijn naar de voorschoolse educatie in het basisonderwijs zorgt voor een goede aansluiting tussen peuterspeelzalen/kinderdagverblijven en de basisschool.

Het Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (PAO) is hét platform waar IJmond-gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen elkaar ontmoeten. In het PAO is de Arbeidsmarktagenda regio IJmond 2011-2014 ontwikkeld¹⁸. Hierin hebben de partners vastgelegd wat zij de komende jaren gezamenlijk gaan doen om de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt vorm te geven en welke rol de partners daarbij hebben te vervullen. De relatie tussen het hoger- en beroepsonderwijs en het bedrijfsleven en andere werkgevers is van belang voor de doorgaande leerlijn en een goede overgang tussen onderwijs en werk.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) komt in beeld als het kinderen en jeugdigen betreft die informatie en advies en/of hulp/zorg nodig hebben. Het onderwijs participeert in het CJG, evenals de welzijnsinstellingen. Alle scholen in het voortgezet onderwijs (VO) hebben een Zorg- en Adviesteam (ZAT) en in het primair onderwijs (PO) een Zorgteam (zie ook in Hoofdstuk 2). De kernpartners van het CJG (JGZ 0-19 jaar en maatschappelijk werk) zijn, door hun deelname aan de Zorg(Advies)Teams de verbindende schakel tussen CJG en Onderwijs.

De Gemeente Velsen heeft de volgende ambities:

- Een sterke Lokaal Educatieve Agenda voor de gezamenlijke doelen van gemeente, onderwijs en welzijn
- Een doorgaande leerlijn vanaf de kinderopvang/het peuterspeelzaalwerk/ de voor- en voorschoolse educatie (VVE) tot aan minimaal een startkwalificatie van het voortgezet onderwijs zodat jongeren goed zijn voorbereid op de arbeidsmarkt, of anderszins als het jongeren met een beperking betreft die geen of nauwelijks een kans maken op de arbeidsmarkt
- Een goed aansluitende overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt
- Een adequate zorgstructuur in en rond het onderwijs, waarbij het CJG de spin in het web is

¹⁷ Visiedocument Brede Scholen 2010-2014

¹⁸ Nota Koersen op Vakmanschap van PAO IJmond, 2011-2014

- Maatschappelijke betrokkenheid van leerlingen in het voortgezet onderwijs ter bevordering van vrijwillige inzet onder hen

3.4 Beleidskader en doelen

Om de onder 3.3 genoemde ambities te bereiken wordt het volgende beleidskader voorgesteld:

Voorgesteld beleidskader

Het bevorderen van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn met voldoende kansen op talentontwikkeling naar vermogen voor alle kinderen/jeugdigen

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het bevorderen van een optimale ontwikkeling in de (voor)schoolse en buitenschoolse loopbaan met maatwerk voor jongeren met een beperking
2. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Het uit te voeren beleid moet daarbij gericht zijn op:

- Tijdige signalering van (risico's) op een taal- en onderwijsachterstand en/of zorgvraag bij kinderen/jeugdigen opdat zij een effectief voor- en vroegschoolse aanbod en/of adequate hulp/zorg krijgen
- Bevorderen van de juiste schoolkeuze van jongeren en vergroting van de ouderbetrokkenheid bij het onderwijs
- Doorontwikkeling, versterking en professionalisering van de Zorgstructuur in het onderwijs en de aansluiting ervan bij het CJG alsmede een doorgaande lijn (zorgdossier) van PO naar VO
- Samenwerking tussen gemeente, onderwijs en organisaties op het gebied van zorg/hulpverlening om op adequate wijze vorm te geven aan het Passend Onderwijs, waarbij zoveel mogelijk maatwerk geleverd wordt
- Handhaving van de leerplicht in samenhang met preventieve interventies voor (risico)jongeren die voortijdig dreigen uit te vallen of langdurig thuis komen te zitten en daardoor geen startkwalificatie halen
- Samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, leerplicht en ondernemers om een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn te bevorderen en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren
- Versterking van het onderwijs op het gebied van sport en cultuur en de ondersteuning van sport- en culturele/educatieve organisaties alsmede bevordering van de samenwerking tussen deze organisaties en de scholen voor een vraaggericht binnen- en buitenschools aanbod
- Samenwerking tussen gemeente, onderwijs en vrijwilligersorganisaties/vrijwilligerinitiatieven bij professionele instellingen om de maatschappelijke stage tot een succes te maken

3.5 Financiën

Voor dit domein worden vnl. de middelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB), de Peuterspeelzalen, de combinatiefuncties, de maatschappelijke stages, leerplicht en leerlingenvervoer ingezet.

Activiteit	2012**	2013	2014	2015
OAB	€ 750.900	€ 750.900	€ 750.900	€ 750.900
Peuterspeelzalen/VVE	€ 861.600	€ 861.600	€ 861.600	€ 861.600
Leerplicht*	€ 304.000	€ 296.000	€ 296.000	€ 292.000
Leerlingenvervoer*	€ 797.000	€ 728.000	€ 728.000	€ 726.000
Combinatiefuncties*	€ 432.000	€ 423.000	€ 423.000	€ 423.000
Maatschappelijke Stages	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
Totaal	€ 3.230.500	€ 3.230.500	€ 3.230.500	€ 3.230.500

* inclusief doorbelasting

** begroting 2012 vastgesteld door de Raad, 2013 en verder betreffen een doorkijk bij ongewijzigd beleid

4. Gezondheid

4.1 Inleiding

De aandacht voor gezondheid in zijn algemeenheid en in het bijzonder die van de jeugd is in de huidige maatschappij groot. Alom wordt belang gehecht aan een gezonde leefstijl, bestaande uit voldoende lichaamsbeweging en de juiste voeding, met als doel het fysieke en psychische welbevinden te bevorderen. Ook wordt belang gehecht aan een veilige en sociale woon-, leer- en werkomgeving voor kinderen/jeugdigen. Een omgeving waarin zaken als bijvoorbeeld criminaliteit, verslavingsproblematiek, schuldenproblematiek, huiselijk geweld en kindermishandeling zo veel mogelijk worden voorkomen dan wel adequaat worden aangepakt.

Bekend is dat de gezondheid van kinderen/jeugdigen negatief wordt beïnvloed door een ongezonde leefstijl en ongezond gedrag. De Gemeente Velsen wijkt niet af van de landelijke trends waarbij een toename wordt gezien van risicogedrag op het gebied van alcohol, roken, drugs, voeding en seksualiteit. Veel risicogedrag geschiedt bovendien in toenemende mate op jongere leeftijd. Deze ontwikkeling wordt bevestigd door de uitkomsten van het E-MOVO onderzoek 2009¹⁹.

Opvallend over de gehele linie van het E-MOVO onderzoek 2009 is dat Vmbo-leerlingen vaker risicogedrag vertonen en vaker gezondheidsproblemen hebben dan Havo/Vwo-leerlingen. Ook valt op dat leerlingen uit gezinnen met een lage sociaal-economische status c.q. met een laag opleidingsniveau (SES) meer gezondheidsproblemen hebben dan leerlingen uit beter gesitueerde c.q. hoger opgeleide gezinnen. Hier is dus gezondheidswinst te behalen.

Veiligheid is meerdimensionaal:

- veiligheid in de openbare ruimte w.o. verkeersveiligheid
- veiligheid aangaande de eigen persoon (bedreiging, diefstal, geweldpleging, huiselijk geweld)
- veiligheid aangaande het psychische welzijn van een individu (racisme, discriminatie, pesten)

Soms zijn kinderen/jeugdigen het slachtoffer en soms zijn zij zelf de veroorzakers van onveilige en/of overlastgevende situaties.

Uit de Leefbaarheidmonitor 2009 komt bijvoorbeeld naar voren dat in Velsen 18% van de bewoners overlast van jongeren ervaart.

Veiligheid en overlastbestrijding zijn thema's die door de overheid (van landelijk tot lokaal) tot een van de beleidsprioriteiten zijn benoemd. Voor burgers zijn het dé onderwerpen waaraan zij iets gedaan willen zien. Uit de **Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid** 2011-2014 wordt duidelijk dat overlast door jeugd in Velsen tot de top 3 van overlastgevende zaken behoort. Daarom is jeugd als een van de prioriteiten van het veiligheidsbeleid gekozen.

Belangrijk is wel het eerder genoemde E-MOVO onderzoek nog even aan te halen, waaruit blijkt **dat het met 82% van de jongeren goed gaat**. Dit wordt ook door landelijk onderzoek bevestigd (landelijk = 85%).

Het beleid moet zich echter niet alleen richten op het percentage waar het minder goed mee gaat. Er is preventief beleid nodig om dat percentage terug te dringen. Preventief beleid moet integraal beleid zijn dat zich richt op alle kinderen/jeugdigen. Voor hen waar het minder goed mee gaat zijn gerichte extra aandacht en (maatwerk) interventies nodig.

¹⁹ Scholierenonderzoek E-MOVO van GGD Kennemerland, 2010, leerlingen van de klassen 2 en 4 van het VO

Dit hoofdstuk betreft een globale beschrijving van de belangrijkste zaken met betrekking tot kinderen/jeugdigen. Het domein gezondheid komt uitgebreider aan bod in de in ontwikkeling zijnde **Nota Lokaal Gezondheidsbeleid**.

4.2 Wettelijk kader

- **Wet publieke gezondheid**

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, de epidemiologie en gezondheidsbevordering (preventie). Tevens is de gemeente verplicht tot de invoering van een digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg.

- **Handhaving van diverse wetten in het kader van het Strafrecht en lokale verordeningen**

4.3 Ambities

Met betrekking tot de gezondheid van kinderen/jeugdigen zijn vooral de prenatale zorg en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) 0-19 jaar van belang.

De JGZ 0-4 jaar wordt uitgevoerd door JGZ Kennemerland en de JGZ 4-19 jaar door de sector JGZ van GGD Kennemerland. Beide organisaties zijn kernpartners in het Centrum voor Jeugd en Gezin. De belangrijkste taken op het gebied van de JGZ zijn periodieke screening, het geven van voorlichting, het bevorderen van gezond gedrag en het verlenen van licht pedagogische ondersteuning. Socius, de derde kernpartner in het CJG, is er voor de maatschappelijke dienstverlening (sociaal-maatschappelijk en psychosociaal).

Daarnaast verzorgt de gemeente de ambulante verslavingszorg en is zij verantwoordelijk voor de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ).

Met betrekking tot de veiligheid/bescherming van kinderen/jeugdigen gaat het om het bieden van een veilige en sociale woon-, werk- en leeromgeving. Er liggen gemeentelijke taken op het gebied van zowel handhaving als preventie. De gemeente kan bij de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid publieke en private instellingen betrekken daar ook zij verantwoordelijkheden op dit terrein hebben.

Ouders, instanties of werkgevers, die zich zorgen maken over een kind/jeugdige (alcohol/drugs-gebruik, agressiviteit/gedragsproblematiek, psychosociale problemen, overlast, kindermishandeling), kunnen hiervoor bij het CJG terecht. Samen met het kind/de jeugdige en diens ouders/opvoeders wordt gekeken welke hulp nodig is.

Het Jeugd Interventieteam (JIT) en de Bemoeizorg gaan in 2012 op in de Zorgstructuur Risicojeugd (0-23 jaar). Deze zorgstructuur is ingebed in het CJG en heeft een directe samenwerkingsrelatie met het Veiligheidshuis. Het ambulant jongerenwerk en het Streetcornerwerk spelen ook een rol als het om overlastgevende jeugd gaat. Hun werk is vnl. outreachend en preventief gericht. De samenwerking met het CJG wordt nog versterkt.

De Gemeente Velsen heeft de volgende ambities:

- Een sterke integrale jeugdgezondheidszorg (incl. prenatale zorg) t.b.v. een doorgaande lijn voor kinderen/jeugdigen (-9 mnd. tot 23 jaar, waarbij het voor de groep 0-19 jaar een wettelijke taak betreft)
- Een gezonde, veilige en sociale leefomgeving voor kinderen/jeugdigen in wijken en buurten, waarin zaken als kindermishandeling/huiselijk geweld niet thuishoren
- Een omgeving die uitnodigt tot bewegen
- Kinderen/jeugdigen (en hun ouders/opvoeders) zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl op de terreinen voeding, bewegen, roken, alcohol- en drugsgebruik, seksueel gedrag en weerbaarheid

- Een vraaggericht aanbod op/nabij de vindplaatsen t.b.v. jeugdigen van 12-19 en 19-23 jaar (op basis van een doelgroepanalyse)

4.4 Beleidskader en doelen

Om de onder 4.3 genoemde ambities te bereiken wordt het volgende beleidskader²⁰ voorgesteld:

Voorgesteld beleidskader

Stimuleren dat alle kinderen/jeugdigen gezond en veilig opgroeien

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. Het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen/jeugdigen
2. Het bevorderen van een gezonde, veilige en sociale leefomgeving

Het uit te voeren beleid moet daarbij gericht zijn op:

- De fysieke, psychische, cognitieve en sociale ontwikkeling van alle kinderen/jeugdigen van 0-19 jaar wordt op systematische wijze gevolgd
- Een preventieve insteek m.b.t. de gezondheid voor alle jongeren met extra aandacht voor jongeren met een lage Sociaal Economische Status (SES) en gezinnen van laagopgeleiden
- Een integrale benadering van het onderwerp Leefstijl en daartoe het versterken van de samenwerking en afstemming tussen relevante instellingen en organisaties op het gebied van een gezonde leefstijl (overgewicht, bewegen/sport, roken, alcohol- en middelengebruik, voeding, risicogedrag etc.)²¹
- Stimuleren en aanspreken van de zelfredzaamheid en de eigen kracht van de wijk/buurt ten behoeve van de leefbaarheid en de sociale samenhang en een gezond en veilig opgroei-klimaat voor kinderen/jeugdigen
- Een integrale benadering van het onderwerp Veiligheid en daartoe het bevorderen van samenwerking en afstemming tussen relevante interne afdelingen en externe instellingen en organisaties op het gebied van onderwijs, veiligheid en jeugd
- Doorontwikkeling van het Veiligheidshuis (VHH) en versterking aansluiting van het VHH op het CJG
- Preventie van huiselijk geweld/kindermishandeling/loverboy problematiek

4.5 Financiën

Voor dit domein worden vnl. de middelen voor het uniform deel (wettelijke taak) en het maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar ingezet, alsmede de middelen voor de activiteiten van het project Ik Lekker Fit en Halt.

Activiteit	2012**	2013	2014	2015
Jeugdgezondheidszorg* 0-19 jaar uniform	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Jeugdgezondheidszorg* 0-19 jaar maatwerk	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
Ik Lekker Fit	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Halt	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000
Totaal	€ 1.732.000	€ 1.732.000	€ 1.732.000	€ 1.732.000

* Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar wordt uitgevoerd door JGZ Kennemerland (0-4-jaar) en de sector JGZ van GGD Kennemerland (4-19 jaar)

** begroting 2012 vastgesteld door de Raad, 2013 en verder betreffen een doorkijk bij ongewijzigd beleid

²⁰ Voor de specifieke doelen wordt verwezen naar het Lokaal Gezondheidsbeleid

²¹ Bijvoorbeeld de basisschoolmethode "Ik Lekker Fit" die in Velsen wordt toegepast

5. Vrije tijd

5.1 Inleiding

Een als positief en zinvol ervaren vrijetijdsbesteding kan in belangrijke mate bijdragen aan de fysieke, psychosociale en emotionele ontwikkeling en gezondheid van kinderen/jeugdigen. Naast school en thuis levert ook het domein van de vrije tijd hier een belangrijke bijdrage aan. In hun vrije tijd kunnen kinderen/jeugdigen doen wat ze leuk vinden en ontdekken ze waar ze goed in zijn. Ook ontwikkelen ze hierbij sociale en andere vaardigheden als omgaan met anderen, samenwerken, plannen, organiseren, omgaan met tegenslag etc.

De Gemeente Velsen onderschrijft het belang dat kinderen/jeugdigen hun vrije tijd op een positieve en constructieve manier doorbrengen en opgroeien tot evenwichtige en betrokken burgers. Voorwaarden scheppen voor en bevorderen van deelname van kinderen/jeugdigen aan vrijetijdsactiviteiten is hierbij een taak van de gemeente samen met maatschappelijke instellingen/organisaties.

De Landelijke Jeugdmonitor²² laat zien dat de meeste jongeren tussen de 12 en 25 jaar zo'n 10 tot 20 uur per week voor de buis c.q. achter de computer doorbrengen. Door de toenemende individualisering wordt steeds meer tijd ongeorganiseerd ingevuld en neemt de virtuele wereld een groter aandeel in. Dit geldt ook voor de Velsense jeugd. Maar uit het E-MOVO onderzoek 2010 blijkt bijvoorbeeld dat 75% van de middelbare scholieren in verenigingsverband sport en dat is een positief gegeven.

Activiteiten in de welzijnsfeer voor jongeren worden in Velsen voor een groot deel uitgevoerd door de Stichting Welzijn Velsen (SWV). De activiteiten richten zich op ontmoeting, educatie, voorlichting en vorming. Doelgroepen van SWV zijn jongeren van 12-18 jaar en probleemjongeren. Ook telt Velsen een aantal jeugd- en jongerenorganisaties en organiseren sport- en culturele organisaties activiteiten die specifiek gericht zijn op kinderen en jeugdigen. Daarnaast werken sport- en culturele organisaties samen met het onderwijs (combinatiefuncties, brede scholen, buitenschoolse opvang).

Vrijwillige inzet door jongeren is als onderwerp nog onderbelicht. Het kan met zekerheid gezegd worden dat er jongeren zijn die vrijwilligerswerk doen. Vaak doen zij dit bij een vereniging, waar zij lid van zijn. In het kader van het Vrijwilligersbeleid en de Maatschappelijke Stages²³ liggen hier kansen. Door betrokken partijen wordt in 2012 een Convenant Maatschappelijke Stages ondertekend waarin de ambities zijn neergelegd.

Er zijn ook jongeren, die in hun vrije tijd thuis mantelzorgtaken (moeten) verrichten. Zij komen daardoor soms in de knel met zowel school, werk als hun vrije tijdsbesteding. Dit is een onderwerp voor de mantelzorgondersteuning²⁴. Voor 2012 is een regionaal projectleider Mantelzorgondersteuning aangesteld in de IJmondregio die o.a. de ondersteuningsbehoefte in kaart gaat brengen en met aanbevelingen voor die ondersteuning komt.

Het uitgaansleven van de Velsense jongeren speelt zich deels in Velsen en deels daarbuiten (vooral Haarlem, Amsterdam, Uitgeest) af en kan zeer gevarieerd worden genoemd.

²² Landelijke Jeugdmonitor, rapportage 2de kwartaal 2010, CBS

²³ Prestatieveld 4 Wmo

²⁴ Prestatieveld 4 Wmo

In de Leefbaarheidmonitor hebben jongeren aangegeven dat zij pleintjes en hangplekken missen en dat zij een discotheek willen. In Velsen Noord willen jongeren een skatebaan.

In de inleiding is het onderzoek van de Nationale Jeugdraad (NJR) aangehaald. De twee volgende aanbevelingen daaruit houden verband met het thema vrije tijd:

- jongeren willen gestimuleerd worden om binnen en buiten school hun talenten te ontwikkelen door informatie, waardering en beloning voor hun deelname aan vrijwilligers- en/of jongerenwerk
- jongeren willen dat scholen en gemeenten een inspanning leveren om meer momenten van ontmoeting en uitwisseling te realiseren (klassenruil, jongerenhonk e.d.)

5.2 Wettelijk kader

- **Wet Maatschappelijke Ondersteuning**
Het gaat hier vooral om de prestatievelden 1 (leefbaarheid en sociale samenhang), 4 (ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers), 5 (bevorderen deelname aan de maatschappij) en 6 (individuele voorzieningen).

- **Algemene Subsidieverordening Velsen**

5.3 Ambities

De centrale doelstelling van het jeugdbeleid van de Gemeente Velsen is dat jongeren de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen. Het hierboven aangehaalde onderzoek laat zien dat jongeren hun talenten graag willen ontwikkelen en daar de ruimte voor willen krijgen. Het ontwikkelen van talenten geschiedt niet alleen op school en/of op de werkvloer, maar juist ook in de vrije tijd.

De Gemeente Velsen kent al een breed aanbod van activiteiten op het gebied van sport, cultuur en jeugd- en jongerenwerk voor verschillende leeftijdsgroepen. Er kan dus voortgebouwd worden op wat er al is, waarbij aangesloten moet worden op de ontwikkelingen rond Welzijn Nieuwe Stijl. Hierbij is een wijkgerichte aanpak van belang: "**gun en geef kinderen/jeugdigen de openbare ruimte**". Hiervoor kan de bestaande openbare ruimte worden benut i.p.v. nieuwe situaties te creëren/bouwen.

De Gemeente Velsen heeft de volgende ambities:

- Kinderen/jeugdigen hebben hun "plek" in de openbare ruimte/de samenleving
- Een sterk jeugd- en jongerenwerk, gebaseerd op de kaders en uitgangspunten van Welzijn Nieuwe Stijl
- Een wijk-/buurtgerichte aanpak richting kinderen/jeugdigen waarbij zelfredzaamheid en eigen kracht worden gestimuleerd
- Voldoende vraaggerichte buurt/wijkvoorzieningen voor verschillende leeftijdsgroepen met aandacht voor sport en cultuur²⁵
- Ambitieuze en goed functionerende Brede Scholen die een actieve rol in de wijk vervullen
- Jongeren tonen hun maatschappelijke betrokkenheid en zetten zich vrijwillig in op sociaal-maatschappelijk gebied
- Voldoende uitgaansmogelijkheden voor jongeren, waaronder ook sportieve en cultureel-educatieve faciliteiten/activiteiten²⁶

5.4 Beleidskader en doelen

Om de onder 5.3 genoemde ambities te bereiken wordt het volgende beleidskader voorgesteld:

²⁵ Nota De Kracht van Sport, 2008-2011

²⁶ Nota Kunst en Cultuurbeleid Velsen Inspireert, 2008-2012

Voorgesteld beleidskader

Optimale ontmoetings- en ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen

Om dit te realiseren wordt ingezet op twee beleidsdoelen:

1. De jeugd faciliteren om elkaar te ontmoeten in de eigen omgeving zodat zij hun sociale netwerken opbouwen
2. Inzetten op preventie maar waar nodig repressie niet uitsluiten

Het uit te voeren beleid moet daarbij gericht zijn op:

- Consolidering en versterking van de bestaande voorzieningen in het Jeugd- en jongerenwerk in het kader van Welzijn Nieuwe Stijl (stoppen met hetgeen niet goed werkt/niet in een behoefte voorziet, dubbelingen voorkomen en lacunes vraaggericht opvullen, voorzieningen aanpassen, voorzieningen combineren en/of nieuwe voorzieningen creëren waar nodig)
- Versterking van het wijkgericht werken en bevorderen van de participatie van kinderen/jeugdigen bij het creëren van voldoende speelplekken, ontmoetingsplekken/hangplekken, pleintjes/ voetbalveldjes en uitgaansmogelijkheden, waarbij zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de bestaande openbare ruimte
- Faciliteren van de vrijwillige inzet door jongeren op sociaal-maatschappelijk gebied (NL Doet, maatschappelijke stages), het vergroten van de deelname van kinderen en jeugdigen aan sport- en culturele activiteiten en het bevorderen van actief zijn in verenigingsverband
- Versterking en uitbreiding van de samenwerking tussen het onderwijs en sport- en culturele organisaties en de wijk/buurt waarin de voorzieningen zijn gelegen en het bevorderen van sport- en cultuureducatie in het onderwijs
- Accommodaties onderdeel maken van het te voeren accommodatiebeleid (één voorziening per wijk), waar mogelijk multifunctioneel maken²⁷
- Adequate mantelzorgondersteuning met specifieke aandacht voor de jonge mantelzorger en diens sociale en maatschappelijke netwerk (thuis, school, werk, vrije tijd)

5.5 Financiën

Voor dit domein worden de middelen voor het locatiegebonden en ambulante jongerenwerk, het vrijwillig jeugd- en jongerenwerk, de sportsubsidies,

Activiteit	2012**	2013	2014	2015
Subsidies Sportverenigingen	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
Jeugdsportpas en aangepast sporten*	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500
Cultuureducatie in het onderwijs	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Jeugd en Jongerenwerk SWV	€ 430.000	€ 430.000	€ 430.000	€ 430.000
Totaal	€ 573.500	€ 573.500	€ 573.500	€ 573.500

* valt onder de combinatiefuncties

** begroting 2012 vastgesteld door de Raad, 2013 en verder betreffen een doorkijk bij ongewijzigd beleid

²⁷ Hiervoor wordt verwezen naar het visiedocument Wmo "Samen aan de Slag" 2012-2015

6. Tijdpad

Na het vaststellen van deze Kadernota door de gemeenteraad worden de beleidskaders uitgewerkt tot integraal en positioneel jeugdbeleid met actiepunten, die worden neergelegd in een Actieplan 2012-2016. Het ligt in de bedoeling het Actieplan in november 2012 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.

Het Actieplan is integraal onderdeel van het Visiedocument "Samen aan de Slag", waarin de visie op maatschappelijke ondersteuning voor de periode 2012-2015 is vastgelegd en wordt middels een interactief traject (intern en extern) ontwikkeld. Bij het actieplan zal een tijdpad worden gevoegd waarin de diverse acties en interventies in de tijd worden uitgezet en de uitvoerende organisaties/instellingen worden benoemd.

7. Financiën

Inleiding

Voor de uitvoering van het jeugdbeleid zijn uiteraard financiële middelen nodig. De gemeente als regievoerder schept de voorwaarden en faciliteert de uitvoering van het beleid. Zij kan uiteraard zelf activiteiten uitvoeren en financieren uit eigen middelen of uit ontvangen c.q. gegenereerde middelen van elders (subsidie van Rijk of Provincie of middelen uit het bedrijfsleven etc.). In de regel zal de gemeente niet zelf de activiteiten organiseren maar deze door maatschappelijke instellingen en organisaties, al dan niet met subsidie, laten uitvoeren.

In de hoofdstukken 1 t/m 5 zijn de beschikbare middelen per domein aangegeven. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven.

Domein	2012*	2013	2014	2015
Participatie	-	-	-	-
Opgroeien en Opvoeden	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000	€ 540.000
Opvang en onderwijs/educatie	€ 3.230.500	€ 3.230.500	€ 3.230.500	€ 3.230.500
Gezondheid	€ 1.732.000	€ 1.732.000	€ 1.732.000	€ 1.732.000
Vrije Tijd	€ 573.500	€ 573.500	€ 573.500	€ 573.500
Totaal	€ 6.124.000	€ 6.124.000	€ 6.124.000	€ 6.124.000

* begroting 2012 vastgesteld door de Raad, 2013 en verder betreffen een doorkijk bij ongewijzigd beleid

Deze middelen worden ook nu al ingezet ten behoeve van de uitvoering van het huidige beleid op het gebied van jeugd en onderwijs. Uitgangspunt is dat binnen de door de Raad vastgestelde financiële kaders wordt gewerkt.

Bijlage 1 Kort overzicht van de behaalde resultaten over 2008-2011²⁸ (Nota "Jong in Velsen")

Domein opvang, educatie en werk

Bereikt:

- Een verbetering van de doorgaande leerlijn door een integraal aanbod van VVE op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven (v.a. 2011)
- Commitment van verantwoordelijke en betrokken partijen middels het Convenant VVE 2011
- 75% bereik onder de VVE-doelgroep in 2010 met een beschikbaarheid van 197 plaatsen
- In de kinderopvang is nu ook aandacht voor de taal- en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van het kind, hetgeen onderdeel is van de Wet OKE (harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen)
- 6 Brede Scholen, met een eigen visie en plan van aanpak, leveren een bijdrage aan de talentontwikkeling van kinderen/jeugdigen
- 5,7 fte aan Combinatiefuncties faciliteren en stimuleren een bredere oriëntatie en kennis bij kinderen/jeugdigen op het gebied van sport en cultuur (in totaal 25 projecten op de deelnemende scholen en verenigingen)
- De staat van het onderwijs is in beeld gebracht middels een Nulmeting in 2009 bij de deelnemende partijen aan de Lokaal Educatieve Agenda (LEA), waarbij de uitkomsten voor de beleidsontwikkeling worden benut
- Verbetering van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in gang gezet en bevordering/stimulering van het behalen van een startkwalificatie door jongeren (uitvoering arbeidsmarktagenda 2011)
- De in 2010-2011 bestaande casuïstiek van de zgn. thuiszitters (50-60 leerlingen in Midden en Zuid Kennemerland) grotendeels opgelost middels het project "voor elke jongere een passend aanbod" (er rest nog een "harde kern" van 8 thuiszitters)
- De maatschappelijke betrokkenheid onder jongeren wordt gestimuleerd door het doen van vrijwilligerswerk in het kader van de maatschappelijke stage (MAS), waartoe in 2011 een Convenant is ondertekend door betrokken partijen
- Binnen het project School's Cool ondersteunen vrijwillige mentoren jaarlijks zo'n 25-30 jongeren bij de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs

<i>Continueren</i>
<ul style="list-style-type: none">- Verbeteren/versterken doorgaande leerlijn en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt- Stimuleren/faciliteren behalen startkwalificatie- Vroegsignalering en vroeginterventie bij schooluitval (thuiszitten, voortijdig schoolverlaten)- Versterking van Zorgteams en Zorg Advies Teams en verbetering van de dossiervorming zorgleerlingen op scholen (doorgaande lijn van primair naar voortgezet onderwijs)

Domein opvoeding en bescherming

Bereikt:

²⁸ Bronnen: Jaarverslagen Socius, Stichting Welzijn Velsen, JGZ Kennemerland, GGD Kennemerland, Veiligheidshuis, Steunpunt Mantelzorg, Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, LEA Monitor, rapportages Politie Kennemerland en Halt, jaarrapportage Verwijsindex, Leefbaarheidsmonitor, rapportages Jaarplannen nota "Jong in Velsen".

- Digitale en telefonische bereikbaarheid sinds maart 2011 (waarbij vooral de website veel wordt gebruikt)
- Twee fysieke inlooppunten in Velsen (Velserbroek en IJmuiden) sinds 2011 waarbij een stijgende lijn in het aantal bezoekers is te zien (nu gemiddeld 8-10 per week in Velserbroek en 15-20 per week in IJmuiden)
- Samenwerking en afstemming tussen de drie kernpartners van het CJG groeit binnen de inlooppunten van het CJG; de fysieke aanwezigheid en de deskundigheidsbevordering van de medewerkers (in regionaal verband) dragen daar aan bij
- De invoering van het Schoolmaatschappelijk werk (SMW) in het primair en voortgezet onderwijs draagt er toe bij dat minder leerlingen thuis komen te zitten en/of terecht komen in zwaardere vormen van hulp/zorg
- De invoering van de Triple P methodiek (positief opvoeden) draagt er toe bij dat minder kinderen in zwaardere vormen van hulp/zorg terecht komen
- Het digitaal dossier, dat in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is ingevoerd functioneert naar wens en waarborgt de doorgaande lijn van jeugdigen van 0-19 jaar
- Het Convenant Verwijsindex Risicjongeren (VIR) heeft de invoering bekrachtigd van de Verwijsindex in Midden en Zuid Kennemerland, waarbij per 2011 25 organisaties met 830 meldingsbevoegde medewerkers zijn aangesloten
- Matches in de VIR leiden eerder tot een oplossing van het probleem door een betere afstemming tussen hulpverleners, maar de drempel tot signaleren is hoog
- Alle scholen in het primair onderwijs hebben een Zorgteam en alle scholen in het voortgezet onderwijs hebben een Zorg Adviesteam (ZAT)

Continueren

- Vergroten bekendheid CJG-inlooppunten en bereik CJG onder jeugdigen, met name de groepen 12-19 jaar en 19-23 jaar
- Bevorderen en faciliteren deskundigheid en samenwerking CJG professionals (visie en denkwijze transformeren van de oorspronkelijke verantwoordelijkheden en taken naar die van het CJG)
- Versterken en verder professionaliseren van de ZAT's en Zorgteams en verbeteren van de aansluiting bij het CJG
- Bevorderen van het signaleren in de Verwijsindex
- Bevorderen bekendheid van het CJG middels outreachend werken ondersteund door communicatie en PR

Domein gezondheidszorg

Het domein gezondheidszorg is onderdeel van het taakveld Volksgezondheid en kent een eigen beleid dat is vastgelegd in de Kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2011. Het was als zodanig geen integraal onderdeel van de Nota "Jong in Velsen". Er heeft wel afstemming plaatsgevonden.

Bereikt:

- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar uitgevoerd conform de prestatieafspraken met JGZ Kennemerland en GGD Kennemerland/JGZ, met een bereik van ruim 95% in het uniform (wettelijk verplicht) deel
- Nota Integrale JGZ in september 2011 in VRK-verband (Veiligheidsregio Kennemerland) besproken waarbij de beoogde integrale JGZ vooral in relatie tot de op handen zijnde transitie Jeugdzorg moet worden gezien
- Uitvoering kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid "Fit in Velsen" 2008-2011 ter hand genomen en de eerste twee jaar geëvalueerd²⁹

²⁹ Zie Tussenrapportage Lokaal Gezondheidsbeleid 2010, opgenomen in Bespreeknotitie Lokaal Gezondheidsbeleid, september 2011

- E-MOVO (elektronische monitor en voorlichting) onderzoek onder scholieren in het voortgezet onderwijs uitgevoerd in 2009 en gepresenteerd in 2010³⁰, waaruit blijkt dat het met 82% van deze jongeren goed gaat
- Notitie uitvoeringsplan alcohol- en drugsbeleid in september 2011 door de Raad vastgesteld (wordt meegenomen in de nieuwe Kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid)
- Uitvoering nota "De kracht van sport" 2008-2011 ter hand genomen; in 2011 een aanvulling gemaakt voor een periode van nog twee jaar

Continueren

- Verdere ontwikkeling van een Integrale JGZ in relatie tot de transitie Jeugdzorg
- In het Lokaal Gezondheidsbeleid aandacht voor:
 - overgewicht bij jongeren uit lage SES-groepen (sociaal-economische status)
 - gezondheidsverschillen tussen hoog- en laagopgeleiden
 - het rookgedrag en alcoholgebruik onder jongeren
 - depressie en andere psychische gezondheidsproblemen
 - de seksuele gezondheid

Domein Veiligheid

Het onderwerp veiligheid is voor het beleid belegd bij de afdeling Algemene Zaken. Met die afdeling is afgestemd en samengewerkt aangaande veiligheid.

Bereikt:

- Kadernota Integrale Veiligheid 2011-2014 vastgesteld door de Raad in 2011
- Aangaande het VIOS (Veiligheid in en om School) is besloten dat de gemeente het secretariaat hiervan overneemt, het VIOS lokaal ingezet blijft en dat het VIOS voor incidentele activiteiten een subsidieaanvraag in kan dienen
- Activiteiten Jeugd Interventie Team (JIT) en Bemoeizorg gedurende 2 jaar uitgevoerd met co-financiering van de provincie; in 2011 voorbereidingen getroffen voor de integratie van JIT en Bemoeizorg in een Zorgstructuur Risicojeugd, ingebed in het CJG (subsidie provincie per 2012 stopgezet)
- Veiligheidshuis in 2009 tot stand gekomen in de regio en een koppeling met het CJG gerealiseerd waardoor een betere afstemming en een wederzijdse raadpleging c.q. doorverwijzing plaatsvindt
- Uitvoering notitie Wijkgerichte Dienstverlening in 2009 ter hand genomen en in 2010 geëvalueerd³¹

Continueren

- Beleid inzetten op aanpak (hang)jongeren, vooral in Santpoort Noord, Velsbroek en Velsen Noord middels het Ambulant Jongerenwerk en Streetcornerwork
- Bevorderen verkeersveiligheid
- Vermindering vernielingen die door jongeren worden aangebracht aan en bij scholen
- Versterken zorgstructuur risicojeugd als integraal onderdeel van het CJG i.s.m. het Veiligheidshuis (o.a. verdere integratie JIT en Bemoeizorg)
- Doorontwikkeling Veiligheidshuis (VHH) en aansluiting op het CJG

Domein Vrije tijd

Bereikt:

- Jeugd- en jongerenwerk, zowel professioneel als vrijwillig, uitgevoerd conform de gemaakte prestatieafspraken (het professionele jeugd- en jongerenwerk wordt uitgevoerd door de Stichting Welzijn Velsen)

³⁰Zie www.vrk.nl/ggd/publicaties

³¹ Zie Nota Wijkgerichte Dienstverlening 2009 en het evaluatierapport

- Het vrijwillige jeugd- en jongerenwerk wordt uitgevoerd door diverse verenigingen, al dan niet met subsidie van de gemeente
- Uitvoering sportbeleid conform de gemaakte prestatieafspraken (sportorganisaties leveren, al dan niet met subsidie van de gemeente, een belangrijke bijdrage t.v.b. de vrijetijdsbesteding van kinderen en jeugdigen middels hun jeugdafdelingen)
- De brede scholen leveren i.s.m. de combinatiefunctionarissen sport en cultuur een belangrijke bijdrage aan de sportbeoefening door en cultuurontwikkeling bij kinderen/jeugdigen (zie ook onder het domein opvang, educatie en werk)
- Speelbeleid uitgevoerd conform de jaarlijks in overleg met de bewoners opgestelde speelplannen; tussen 2008 en 2011 zijn 17 speelplekken gerenoveerd en 3 opgeheven
- Kunst- en cultuurbeleid, op basis van de Nota Kunst en Cultuurbeleid 2009-2012 "Velsen inspireert", uitgevoerd conform de gemaakte prestatieafspraken met betrokken instellingen
- Jongeren zijn actief betrokken geweest bij de ontwikkeling van de Visie op Velsen 2025
- De voorbereidingen voor twee Jongerenontmoetingsplekken (JOP's) in Velsersbroek en een in Santpoort Noord zijn in volle gang
- Convenant Maatschappelijke Stages voorbereid en makelaarsfunctie ondergebracht bij Stichting Welzijn Velsen

<p>Continueren</p> <ul style="list-style-type: none"> - wijkgerichte aanpak, stimuleren zelfredzaamheid, versterken eigen kracht wijk/buurt in het kader van de leefbaarheid en sociale samenhang (gezond en veilig opgroeiklimaat) - realiseren stageplekken in het kader van de verplichte maatschappelijke stages - stimuleren vrijwillige inzet van jongeren - realiseren ondersteuning jonge mantelzorgers - realiseren speelplekken, ontmoetingsplekken/hangplekken en uitgaansmogelijkheden voor kinderen/jeugdigen
--

Bijlage 2

Positief Jeugdbeleid

Positief jeugdbeleid gaat ervan uit dat elk kind talenten heeft en ieder kind mee doet. Ook betekent het dat kinderen leren om verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en hun omgeving. Investeren in een positieve opvoeding, succesvolle schoolloopbaan en brede ontwikkeling van kinderen en jongeren is het fundament voor welzijn, economische zelfstandigheid en democratisch burgerschap.

Nederlandse kinderen en jongeren behoren tot de gelukkigste van de wereld. En ze zijn over het algemeen ook positief over de opvoeding door hun ouders. In het jeugdbeleid ligt de nadruk de afgelopen jaren echter vooral op het aanpakken van problemen. Er is te weinig aandacht voor het stimuleren en ondersteunen van de normale ontwikkeling van de jeugd. Het Nederlands Jeugdinstituut wil daarin verandering in brengen met 'Een solide basis voor positief jeugdbeleid'³².

Visie op positief jeugdbeleid

In de opvoeding en ontwikkeling van kinderen en jongeren heeft iedere opvoeder zijn aandeel, waarbij een goed samenspel tussen alle opvoeders vereist is. Dit samenspel is nog verre van optimaal; er is geen gedeelde visie op de ontwikkeling van kinderen en jongeren en wat opvoeders daaraan kunnen bijdragen. Daarom heeft het Nederlands Jeugdinstituut in samenwerking met professionals uit de praktijk een basis geschreven voor een gedeelde visie op positief jeugdbeleid. Daarmee wil het Nederlands Jeugdinstituut richting geven aan een landelijk debat in de jeugdsector over de toekomst van het 'gewone opvoeden van gewone kinderen'.

Versterking pedagogische kwaliteit

Ieder kind heeft talenten. Het is belangrijk om die te helpen ontplooiën, niet alleen voor het kind maar ook voor de samenleving. Hoe die eruit ziet - nu en in de toekomst - heeft alles te maken met de manier waarop geïnvesteerd wordt in de ontwikkeling van de jeugd. Om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, moet de pedagogische kwaliteit van hun omgeving worden verbeterd. Daarbij spelen niet alleen ouders een belangrijke rol maar ook allerlei mede-opvoeders, in het bijzonder professionals en vrijwilligers in algemene jeugdvoorzieningen. Bijvoorbeeld op school, in de kinderopvang, in de buitenschoolse opvang, in het jongerenwerk en bij sport- en culturele verenigingen.

Decentralisatie als impuls

Gemeenten bereiden zich voor op de decentralisatie van de jeugdzorg. De dynamiek die dit met zich meebrengt, geeft ook een impuls aan het positief jeugdbeleid in al haar facetten. De omslag naar positief jeugdbeleid gaat gepaard met veel vragen: welke visie ligt er ten grondslag aan deze verandering? Welke relatie heeft het met Welzijn nieuwe stijl? Wat vraagt dit van algemene jeugdvoorzieningen zoals peuterspeelzalen en jongerenwerk? En van alle professionals die er werken? Hoe staan ouders in deze ontwikkeling en wat vraagt het van de wisselwerking tussen hen en docenten en beroepsopvoeders in bijvoorbeeld scholen en kinderopvang? Wat betekent dit alles voor de manier waarop gemeenten invulling geven aan hun taken en verantwoordelijkheden? En bovenal: hoe gaan wij deze omslag in het jeugdbeleid samen verder invulling geven?

³² Zie voor meer informatie op de website van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), www.nji.nl

Bijlage 3

Lijst van afkortingen

ADHD	Attention Deficit/Hyperactivity Disorder
Awbz	Algemene wet bijzondere ziektekosten
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
E-MOVO	Elektronische monitor en voorlichting
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
JCO-J	Justitieel Casusoverleg Jeugd
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JIT	Jeugd Interventieteam
JOP	Jongerenontmoetingsplaats
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LGF	Leerling gebonden financiering
LVB	Licht verstandelijk beperkt
NJR	Nationale Jeugdraad
PAO	Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs
PGB	Persoonsgebonden budget
RMC	Regionale meld en coördinatiefunctie
SES	Sociaal-economische status
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SWV	Stichting Welzijn Velsen
VHH	Veiligheidshuis
VIOS	Veiligheid in en om School
VIR	Verwijsindex Risicjongeren
VRK	Veiligheidsregio Kennemerland
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wet OKE	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw	Wet sociale werkvoorziening

Quote

"Wie beweert dat de jeugd van toen zoveel beter was dan die van nu, is het vergeten of is een hypocriet. Wij waren geen haar beter en al waren de omstandigheden van toen heel anders dan nu, erg veel verschil in het gedrag van de jeugd van toen en nu is er niet."

E. Constant Sr. in zijn boek "Grootvader vertelt"
(boek speelt aan het begin van de 20ste eeuw)